

bestemmingsplan

PARAPLUPLAN ARCHEOLOGIE 2013

Parapluplan Archeologie 2013

Inhoudsopgave

Toelichting	3
Hoofdstuk 1 INLEIDING	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Leeswijzer	3
Hoofdstuk 2 OMSCHRIJVING PLANGEBIED	4
2.1 Algemeen	4
2.2 Geldende bestemmingsplannen	4
2.3 Gebieden waarop het parapluplan niet van toepassing is	5
Hoofdstuk 3 HET GEMEENTELIJK ARCHEOLOGIEBELEID	7
3.1 Hoofdpunten gemeentelijke archeologiebeleid	7
3.2 Toepassing van het beleid in de praktijk	8
Hoofdstuk 4 JURIDISCHE ASPECTEN	11
4.1 Planopzet	11
4.2 Wijziging planregels	11
4.3 Bescherming door middel van dubbelbestemmingen.	11
4.4 Bescherming archeologische waarden bij bodemingrepen	12
4.5 Archeologisch onderzoek in stappen	13
4.6 Uitgezonderde activiteiten	13
4.7 Archeologische waarden niet meer beschermd via erfgoedverordening	14
4.8 Digitaliseringverplichting niet van toepassing	14
Hoofdstuk 5 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	16
Hoofdstuk 6 OVERLEG EX ARTIKEL 3.1.1 BRO	17

Toelichting

Hoofdstuk 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

In dit bestemmingsplan staan regels over archeologie. Op 30 september 2010 heeft de raad van Veenendaal het gemeentelijk beleid voor archeologie vastgesteld. In hoofdstuk 3 is dit beleid nader toegelicht. De juridische vertaling van dit beleid vindt plaats bij de voorbereiding en vaststelling van bestemmingsplannen. Bij de recentere bestemmingsplannen is het archeologiebeleid reeds verankerd; in die plannen zijn bepalingen opgenomen voor het beschermen van archeologische waarden.

In de wat oudere geldende bestemmingsplannen is het archeologiebeleid nog niet verankerd. Bij de vaststelling van het archeologiebeleid is ervan uitgegaan dat in de gebieden waar nog oudere plannen gelden de bescherming van archeologische waarden in eerste instantie tot stand komt via de bepalingen van de erfgoedverordening. Deze beschermende bepalingen staan in Hoofdstuk 6 van de 'Erfgoedverordening gemeente Veenendaal 2010'. In het archeologiebeleid is ook vastgelegd dat het beschermingsregime op grond van de erfgoedverordening uiteindelijk wordt overgenomen door bepalingen in bestemmingsplannen.

Uit de praktijkervaringen rondom de invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is gebleken dat het noodzakelijk is om de bescherming van archeologische waarden te regelen in bestemmingsplannen. Zie in dit verband ook hoofdstuk 3, waar de juridische aspecten van dit plan zijn toegelicht.

Daarom is dit bestemmingsplan gemaakt; dit plan zorgt ervoor dat ook in de gebieden van de wat oudere bestemmingsplannen beschermende bepalingen gaan gelden voor archeologie.

Het voorliggende bestemmingsplan is een zogenoemd 'paraplubestemmingsplan'. Een 'parapluplan' is een bestemmingsplan waarbij in één keer een aantal bestemmingsplannen gedeeltelijk wordt herzien. Zo'n plan biedt dus de mogelijkheid om in meerdere plannen een regeling op te nemen over een specifiek onderwerp, in dit geval over archeologie.

1.2 Leeswijzer

De toelichting van dit bestemmingsplan bestaat uit 6 hoofdstukken. Na dit inleidende hoofdstuk is in hoofdstuk 2 de begrenzing van de gebieden van dit paraplubestemmingsplan toegelicht. Het gemeentelijke beleid voor archeologie is in hoofdstuk 3 toegelicht. Hoofdstuk 4 bevat een juridische toelichting op de regels van het bestemmingsplan. Hoofdstuk 5 geeft een beschrijving van de economische uitvoerbaarheid van het plan. In het afsluitende hoofdstuk 6 is de procedure van het bestemmingsplan toegelicht.

Hoofdstuk 2 OMSCHRIJVING PLANGEBIED

2.1 Algemeen

Dit hoofdstuk beschrijft de begrenzing van de gebieden van dit bestemmingsplan. In paragraaf 2.2 is toegelicht op welke gebieden dit parapluplan wél van toepassing is. Dit is gedaan door het opnemen van een lijst van geldende bestemmingsplannen die met dit overkoepelende plan gedeeltelijk worden herzien. Vervolgens is in paragraaf 2.3 nader verduidelijkt op welke gebieden het paraplubestemmingsplan níét van toepassing is.

2.2 Geldende bestemmingsplannen

Dit parapluplan is gemaakt voor gebieden waar nu nog ruimtelijke plannen gelden die minder recent zijn en waarin het aspect 'archeologie' niet of onvoldoende is meegenomen in de ruimtelijke onderbouwing van die plannen. In beginsel geldt dat dit plan van toepassing is daar waar op gebieds- of perceelsniveau nog geen onderzoek is gedaan naar archeologische waarden die daar aanwezig (kunnen) zijn.

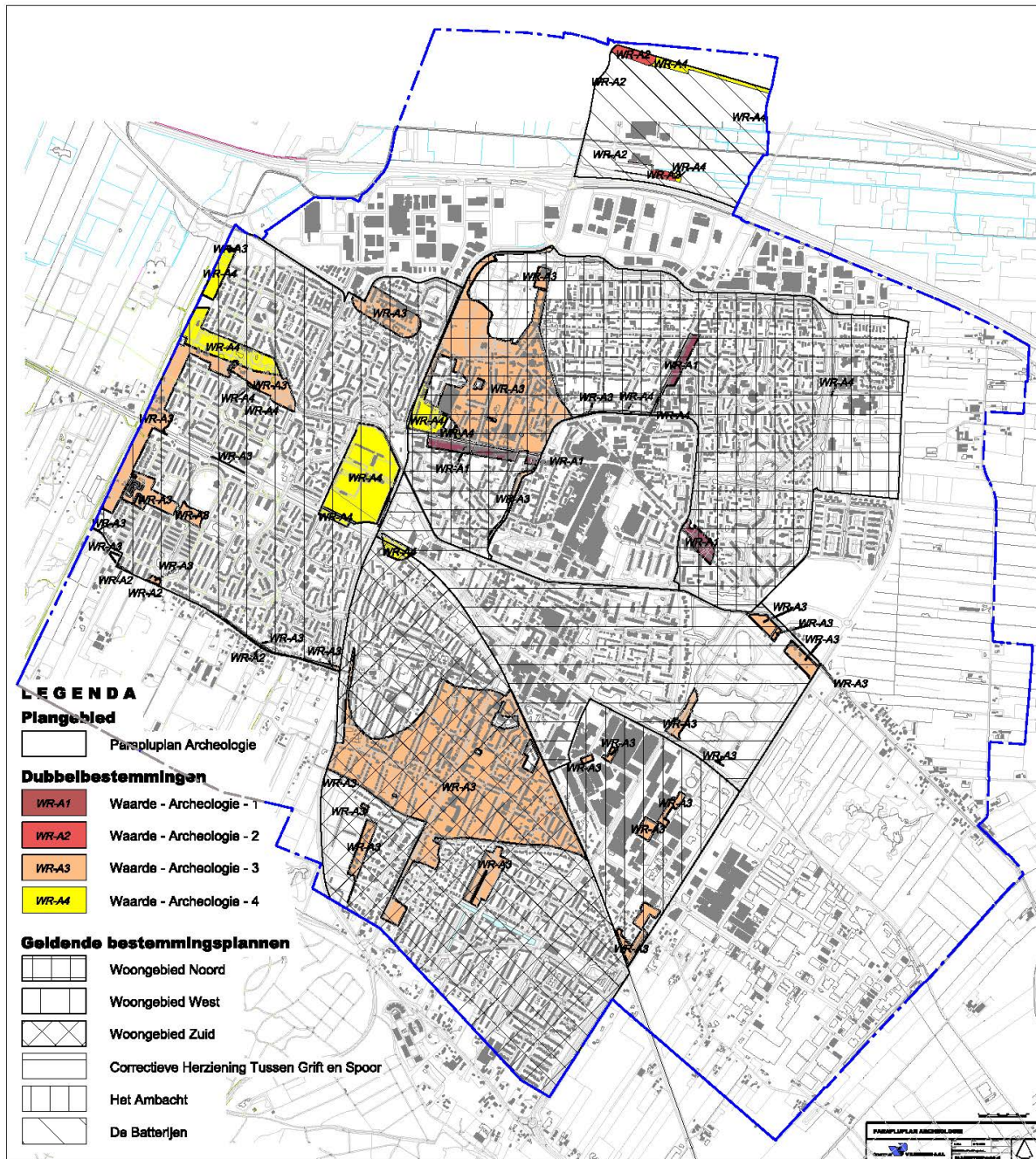
Met dit paraplubestemmingsplan worden de volgende geldende bestemmingsplannen gedeeltelijk herzien:

Naam	Ontwerpplan ter visie met ingang van:	Plan vastgesteld op:
De Batterijen	28 mei 2010	11 nov 2010
Woongebied West	28 jun 2007	13 dec 2007
Woongebied Noord	28 jun 2007	13 dec 2007
Woongebied Zuid	30 aug 2007	31 jan 2008
Correctieve Herziening Tussen Grift en Spoor	19 jun 2008	13 nov 2008
Het Ambacht	29 jan 2009	10 dec 2009

De gebieden van deze bestemmingsplannen zijn weergegeven in afbeelding 1 op de volgende pagina.

Afbeelding 1:

Geldende bestemmingsplannen waarop het parapluplan betrekking heeft

2.3 Gebieden waarop het parapluplan nièt van toepassing is

Parapluplan niet van toepassing op plannen die 'archeologie-proof' zijn

Voor delen van de gemeente zijn (plan)procedures gevolgd voor bestemmingsplannen, projectbesluiten en omgevingsvergunningen die 'archeologie-proof' zijn. Daarbij gaat het om plannen en procedures die inmiddels zijn afgerond.

Bij bestemmingsplannen (zie hierna bij a.) kan het ook gaan om plannen die nu nog in voorbereiding zijn. Het aspect 'archeologie' wordt immers meegenomen in de ruimtelijke onderbouwing van die plannen.

Daarbij kan het gaan het om de volgende plannen, besluiten en vergunningen:

- a. Een bestemmingsplan als bedoeld artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening;
- b. Een projectbesluit als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid van de Wet ruimtelijke ordening; het gaat hier om projectbesluiten die zijn genomen vóór de in werking treding van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) op 1 oktober 2010 (zie hierna onder c.);
- c. Een omgevingsvergunning waarbij toepassing is gegeven aan artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo); sinds de invoering van de Wabo per 1 oktober 2010 is het projectbesluit ex artikel 3.10 Wro geïntegreerd in de omgevingsvergunning.

(Plan)procedures zijn archeologie-proof als tijdens die procedures door middel van archeologisch onderzoek is aangetoond dat:

- In een bepaald gebied geen waardevolle archeologische resten (meer) aanwezig zijn;
- Het behoud van archeologische waarden voldoende zeker is gesteld door behoud van die waarden in de bodem of door het opgraven van waardevolle resten. Het behoud van waarden in de bodem (in situ) heeft daarbij de voorkeur.

Deze planherziening heeft dus géén betrekking op gebieden en percelen waarvoor de in deze paragraaf beschreven (plan)procedures zijn gevolgd of in voorbereiding zijn.

Parapluplan niet van toepassing in gebieden met een lage archeologische verwachtingswaarde

Gebieden met een lage archeologische verwachtingswaarde vallen buiten het gebied van dit parapluplan.

Dit zijn de gebieden die op de archeologische maatregelenkaart zijn aangeduid als gebieden met een lage archeologische verwachting of géén archeologische verwachting (respectievelijk met een categorie 5 - of categorie 6 - aanduiding). Zie ook hoofdstuk 3 van deze plantoelichting.

Hoofdstuk 3 HET GEMEENTELIJK ARCHEOLOGIEBELEID

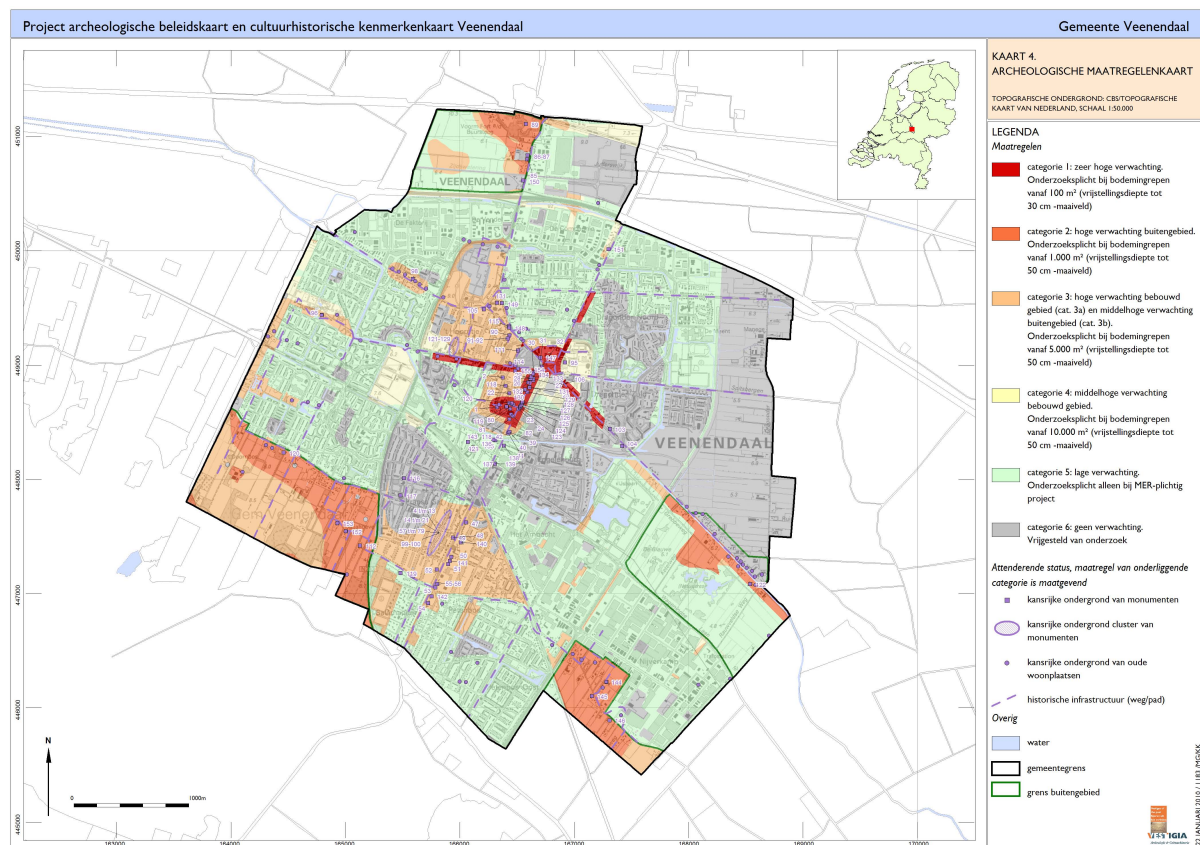
3.1 Hoofdpunten gemeentelijke archeologiebeleid

Na een openbare voorbereidingsprocedure heeft de gemeenteraad op 30 september 2010 een gemeentelijk beleid voor archeologie vastgesteld. Voor de onderbouwing van dit beleid is onderzoek gedaan naar cultuurhistorische kenmerken en archeologische waarden in Veenendaal¹. De resultaten van dat onderzoek zijn samengevat in een aantal kaarten. Op deze kaarten staan de archeologische waarden, de archeologische verwachtingen en de maatregelen die nodig zijn voor het beschermen van archeologische waarden en verwachtingen.

De regels van dit parapluplan zijn gebaseerd op archeologische maatregelenkaart (kaart 4 van het Vestigingsrapport, zie afbeelding 2).

Afbeelding 2:

Archeologische maatregelenkaart gemeente Veenendaal

Op deze maatregelenkaart is aangegeven dat bepaalde ingrepen in de bodem pas kunnen plaatsvinden nadat onderzoek is gedaan naar archeologische waarden die in de bodem aanwezig (kunnen) zijn.

Afhankelijk van de archeologische verwachtingswaarde zijn bodemingrepen tot een bepaalde oppervlakte vrijgesteld van de onderzoekspflicht.

Hoofdstuk 4 beschrijft hoe de archeologische maatregelenkaart is vertaald in de regels van het bestemmingsplan. De bestemmingsregeling voor archeologie houdt in dat gebieden met een archeologische verwachtingswaarden een dubbelbestemming 'Waarde - archeologie' krijgen.

Een bestemmingsregeling voor archeologie is noodzakelijk voor de gebieden die op de archeologische maatregelenkaart de volgende categorie-aanduidingen hebben gekregen:

- *categorie 1: zeer hoge verwachting (rode aanduiding);*
deze gronden krijgen een dubbelbestemming 'Waarde - archeologie - 1';
gronden met een zeer hoge archeologische verwachtingswaarde liggen in het centrumgebied en langs enkele uitlopers van het centrumgebied;
- *categorie 2: hoge verwachting buitengebied (donker-oranje aanduiding);*
gronden met deze archeologische verwachtingswaarde liggen in het (voormalige) buitengebied; het overgrote deel van deze gronden ligt in het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied. Deze gronden vallen dus niet in het gebied van dit parapluplan. Er zijn echter nog smalle stroken grond met een 'hoge verwachting buitengebied' die niet nèt buiten de begrenzing van het plan buitengebied vallen. Deze grondstroken langs de Nieuweweg-noord en de Dijkstraat, zijn wél in dit bestemmingsplan opgenomen. Deze gronden krijgen een dubbelbestemming 'Waarde - archeologie - 2';
- *categorie 3: hoge verwachting bebouwd gebied (categorie 3a) [en middelhoge verwachting buitengebied (categorie 3b)] (licht-oranje aanduiding);*
deze gronden krijgen een dubbelbestemming 'Waarde - archeologie - 3
- *categorie 4: middelhoge verwachting bebouwd gebied (gele aanduiding);*
deze gronden krijgen een dubbelbestemming 'Waarde - archeologie - 4'.

Gebieden met een lage of géén archeologische verwachting zijn op de archeologische maatregelenkaart aangeduid met categorie 5, respectievelijk categorie 6. Voor gronden met deze categorie-aanduidingen is geen bestemmingsregeling voor archeologie nodig. Deze gronden zijn dus niet opgenomen in dit bestemmingsplan.

De verdere juridische vertaling van de archeologische maatregelenkaart in de regels van het bestemmingsplan is in hoofdstuk 4 toegelicht.

3.2 Toepassing van het beleid in de praktijk

3.2.1 Algemeen

In de bestemmingsplanregels is conform de herziene Monumentenwet 1988 een regeling voor de omgang met verwachte archeologische waarden opgenomen. Bij het opstellen van deze regeling zijn de aanbevelingen uit een deskundigenrapport in acht genomen. Het betreft hier het rapport "Archeologische beleidskaart en cultuurhistorische kenmerkenkaart gemeente Veenendaal" nr. V564, definitief (25 februari 2010) dat is opgesteld door Vestigia BV Archeologie & Cultuurhistorie uit Amersfoort.

In dit rapport zijn de archeologiebepalingen van dit bestemmingsplan inhoudelijk onderbouwd. Daarbij is getracht een verantwoorde balans te vinden tussen enerzijds de wetenschappelijke en cultuurhistorische belangen en anderzijds de maatschappelijke en organisatorische uitvoerbaarheid. Op basis van de gemeentelijke archeologische maatregelen- /beleidskaart zijn de planregels proportioneel afgestemd op de omvang van de eventuele ingreep, in combinatie met de kans dat daarbij belangwekkende en informatieve overblijfselen zullen worden aangetroffen.

In gebieden met een archeologische verwachting krijgt de bescherming van archeologische waarden gestalte door het opnemen van voorschriften in het bestemmingsplan voor de afgifte van een omgevingsvergunning voor bodemversturende activiteiten. In dat kader kan van initiatiefnemers van bodemingrepen worden gevraagd een rapport te overleggen waarin de archeologische waarde van het te verstoren terrein naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate wordt vastgesteld.

Indien het een behoudenswaardige vindplaats betreft kan van de initiatiefnemer een financiële inspanning worden gevraagd om resten uit het verleden veilig te stellen door middel van:

- Technische aanpassingen, zodat archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
- Het laten verrichten van een opgraving teneinde behoudenswaardige resten die verstoord zullen worden te documenteren en veilig te stellen;
- De activiteit die tot bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

Over het reeds vastgestelde gemeentelijke archeologiebeleid en de toepassing van dit beleid in de praktijk zijn de volgende informatieve brochures gemaakt:

- Archeologie en cultuurhistorie, beleid en uitvoering;
- Archeologie en cultuurhistorie, handleiding.

Bij de terinzagelegging en de publicaties op de gemeentelijke website over dit paraplubestemmingsplan zal het mogelijk zijn om deze brochures in de zien of te downloaden.

3.2.2 Er geldt een archeologische onderzoeksplicht.....

Als op grond van een dubbelbestemming het noodzakelijk is om archeologisch onderzoek te doen naar de gevolgen van bepaalde bodemingrepen dan is het mogelijk om dat onderzoek stap voor stap uit te voeren. Deze stapsgewijze benadering maakt het in principe mogelijk om na elke stap de conclusie te trekken dat verder onderzoek wel of niet nodig is.

De AMZ-procedure (AMZ staat voor Archeologische monumentenzorg) is het stapsgewijze proces van informatie-inwinning, afweging en besluitvorming over archeologische waarden bij ruimtelijke ingrepen en nieuwe ontwikkelingsprojecten. Iedere stap eindigt met de afweging of er voldoende informatie beschikbaar is om een verantwoorde beslissing over eventuele vervolgacties te kunnen nemen. Als er niet voldoende bekend is over de aard en kwaliteit van de archeologische resten (en dus over de gevolgen van de geplande ingreep) kan de gemeente verlangen dat de initiatiefnemer onderzoek laat verrichten, waarmee de benodigde informatie wordt verzameld over de aard en kwaliteit van de aanwezige archeologische resten. Op basis van het onderzoeksrapport daarover neemt de gemeente een besluit over het al dan niet verlenen van een vergunning en of daaraan nadere voorwaarden worden verbonden (zoals het verrichten van verder onderzoek, aanpassing van het plan, of een eventuele opgraving).

Het proces dat binnen de gemeente moet leiden tot de vraag of er binnen een aangewezen archeologische zone een omgevingsvergunning kan worden verleend (voor het bouwen/slopen/gebruiken/uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden), is onder te verdelen in een aantal stappen:

- Stap 1: bureauonderzoek, waarbij de bekende archeologische waarden, landschappelijke gegevens worden geïnventariseerd en vertaald naar een verwachtingsmodel.
- Stap 2: inventariserend veldonderzoek (niet gravend), waarbij het in stap 1 vermelde verwachtingsmodel in het veld wordt getoetst middels prospectieve technieken (boren, geofysica, remote sensing). Doel is: 1) het onderzoeken van de mate van intactheid van het bodemprofiel; 2) het vaststellen van aan- of afwezigheid van archeologische indicatoren; en 3) eventueel begrenzen van vindplaatsen.
- Stap 3: inventariserend veldonderzoek (gravend), waarbij conform een goedgekeurd PvE door middel van proefsleuven veldgegevens worden verzameld over aanwezigheid van spoor- en vondstlagen. Doel is het waarderen van vindplaatsen, ter voorbereiding van de selectie (afvoeren, begeleiden, opgraven of in situ behouden).
- Stap 4: behoud in situ (fysiek beschermen of inpassen in ruimtelijke plannen), opgraven of begeleiden. Bij opgraven worden alle sporen en vondsten van de vindplaats binnen het plangebied gedocumenteerd op tekening, foto en lijsten. Bij behoud in situ wordt de vindplaats niet verstoord,

maar middels passende maatregelen (fysieke en planologische) voor de toekomstige generaties in de bodem behouden. Bij archeologische begeleiding blijft het onderzoek beperkt tot het documenteren en bergen van archeologische gegevens die tijdens de realisatie van een bodemingreep aan het licht komen. Ook voor deze processtap is een goedgekeurd PvE vereist.

Het AMZ-proces is dus een vorm van trechtering, waarbij begonnen wordt met betrekkelijk eenvoudige onderzoeksmethoden en de meer complexe en kostbare werkzaamheden pas later in het proces alleen worden toegepast op vindplaatsen die deze investeringen waard zijn. Na elke stap besluit het bevoegd gezag (in de meeste gevallen de gemeente) - op advies van een deskundige en conform de KNA - of vervolgonderzoek op basis van de beschikbaar gekomen informatie noodzakelijk is (= selectiebesluit). Zo wordt via een proportionele inzet van middelen gekomen tot een afweging van het archeologische belang in het kader van de ruimtelijke ordening. Het verdient aanbeveling dat het bevoegd gezag zich bij de te nemen selectiebesluiten baseert op basis van een vastgesteld archeologiebeleid en bijbehorend instrumentarium (kaarten; bestemmingsplannen). Dit mag worden opgevat als een vorm van goed bestuur

Hoofdstuk 4 JURIDISCHE ASPECTEN

4.1 Planopzet

Dit bestemmingsplan bestaat uit regels en een toelichting. De regels vormen het juridisch bindende onderdeel van het bestemmingsplan. De toelichting geeft geen rechtstreeks bindende werking, maar is wel van belang als beleidsdocument en als verklaring en hulpmiddel bij de interpretatie en toepassing van de regels.

4.2 Wijziging planregels

Met deze paraplu-herziening is wijziging aangebracht in een aantal geldende bestemmingsplannen. Zie ook Hoofdstuk 2, paragraaf 2.2 Geldende bestemmingsplannen. Daarbij gaat het om wat oudere bestemmingsplannen die nog niet 'archeologie-proof' zijn. Het doel van deze herziening is het reeds bestaande regime van de erfgoedverordening voor het beschermen van archeologische waarden vast te leggen in een bestemmingsplan. Als zodanig brengt dit parapluplan geen nieuwe rechtsgevolgen met zich mee. De basis voor het beschermen van archeologische waarden ligt nu niet meer in de erfgoedverordening maar in bepalingen van een bestemmingsplan.

Via het bestemmingsplan wordt het aspect archeologie betrokken bij de indieningsvereisten voor de omgevingsvergunning. Als gevolg hiervan is er geen afzonderlijke toestemming meer nodig op grond van de erfgoedverordening. Niet allen voor de burger is dit het meest duidelijk. Ook voor het beoordelen van aanvragen binnen de gemeentelijke organisatie is hiermee een passend toetsingkader tot stand gebracht dat voldoet aan de wettelijke eisen van de Wabo.

4.3 Bescherming door middel van dubbelbestemmingen.

Met dit parapluplan zijn de regels gewijzigd van alle in paragraaf 2.2 genoemde bestemmingsplannen. De wijzigingen hebben betrekking op het toevoegen van begrippen en dubbelbestemmingen in de regels van deze bestemmingsplannen. Afhankelijk van de archeologische verwachtingswaarde van de gronden gaat het daarbij om de volgende dubbelbestemmingen:

Waarde: Archeologie - 1

Deze dubbelbestemming is toegekend aan gronden die op de Archeologische maatregelenkaart zijn aangeduid met categorie 1: zeer hoge verwachting.

Gronden met een zeer hoge archeologische verwachtingswaarde liggen in het centrumgebied en langs enkele uitlopers van het centrumgebied.

Waarde: Archeologie - 2

Deze dubbelbestemming is toegekend aan gronden die op de Archeologische maatregelenkaart zijn aangeduid met categorie 2: hoge verwachting buitengebied.

Gronden met deze archeologische verwachtingswaarde liggen in het (voormalige) buitengebied; het overgrote deel van deze gronden ligt in het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied. Deze gronden vallen dus niet in het gebied van dit parapluplan. Er zijn echter nog smalle stroken grond met een 'hoge verwachting buitengebied' die niet net buiten de begrenzing van het plan buitengebied vallen. Deze grondstroken langs de Nieuweweg-noord en de Dijkstraat, zijn wel in dit bestemmingsplan opgenomen.

Waarde: Archeologie - 3

Deze dubbelbestemming is toegekend aan gronden die op de Archeologische maatregelenkaart zijn aangeduid met categorie 3: hoge verwachting bebouwd gebied (categorie 3a) [en middelhoge verwachting buitengebied (categorie 3b)].

Waarde: Archeologie - 4

Deze dubbelbestemming is toegekend aan gronden die op de Archeologische maatregelenkaart zijn aangeduid met categorie 4: middelhoge verwachting bebouwd gebied.

In gebieden met een lage of géén archeologische verwachting (categorie 5 en 6) is géén dubbelbestemming voor archeologie noodzakelijk. Deze gronden zijn dus niet opgenomen in dit bestemmingsplan.

4.4 Bescherming archeologische waarden bij bodemingrepen

Definitie bodemingrepen

Bodemingrepen zijn werken en werkzaamheden waarvan mag worden aangenomen dat zij het bodemarchief kunnen aantasten.

Onderscheid tussen bouwen en werken, geen bouwwerken zijnde of werkzaamheden

Werken en werkzaamheden kunnen plaatsvinden in het kader van:

- a. de activiteit bouwen, dat is het bouwen van bouwwerken;
- b. andere activiteiten waarbij er géén sprake is van bouwen, dat is het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde en van werkzaamheden.

De begrippen 'bodemingrepen', 'bouwen' en 'bouwwerk' zijn in de regels van het bestemmingsplan gedefinieerd.

Ad a.: Activiteit bouwen

In de dubbelbestemming is geregeld dat de *activiteit bouwen verboden is*, zolang nog niet aan bepaalde voorwaarden is voldaan.

Als het gaat om de activiteit bouwen kunnen burgemeester en wethouders (het bevoegde gezag) met een omgevingsvergunning afwijken van het bouwverbod. Bij het verlenen van deze omgevingsvergunning kan het bevoegde gezag voorwaarden stellen in het belang van de bescherming van archeologische waarden (zoals een onderzoeksplicht).

Resumé ad a.

Voor de *activiteit bouwen* geldt een verbod met een bevoegdheid om bij omgevingsvergunning daarvan af te wijken onder voorwaarden.

Ad b.: Activiteit werken, geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden

Het bestemmingsplan zelf bepaalt dat voor de volgende *activiteiten werken, geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden* een omgevingsvergunning vereist is:

- het uitvoeren van graafwerkzaamheden en/of grondbewerkingen, het roeren en omwoelen van

- gronden, waaronder begrepen het aanleggen van drainage, kabels, leidingen en rioleringen;
- het aanbrengen en het verwijderen van diepwortelende beplantingen;
- het ophogen en egaliseren van gronden;
- het verlagen van het waterpeil, tenzij dit een maatregel is van het bevoegde waterschap;
- het uitvoeren van heiwerkzaamheden of het op andere wijze indrijven van objecten in de bodem;
- het slopen van bouwwerken en van werken, geen bouwwerken zijnde.

Het uitvoeren van deze *werken, geen bouwwerken zijnde of werkzaamheden* is in de dubbelbestemming gekoppeld aan een omgevingsvergunning van burgemeester en wethouders (het bevoegde gezag).

In het traject van het verlenen van de omgevingsvergunning voor *de activiteit werken, geen bouwwerken zijnde of van werkzaamheden* kan het bevoegde gezag voorschriften stellen met het oog op de bescherming van archeologische waarden (zoals een onderzoeksplicht).

Resumé ad b.

Voor de *activiteit werken, geen bouwwerken zijnde of werkzaamheden* is een omgevingsvergunning vereist met een bevoegdheid om deze vergunning te verlenen onder voorwaarden.

4.5 Archeologisch onderzoek in stappen

De dubbelbestemming regelt dat voorafgaand aan bepaalde bodemingrepen archeologisch onderzoek moet plaatsvinden naar waarden die in de bodem aanwezig (kunnen) zijn.

In subparagraaf 3.2.2 is toegelicht dat het archeologisch (voor)onderzoek in de volgende stappen kan plaatsvinden:

1. Bureauonderzoek;
2. Inventariserend veldonderzoek door middel van grondboringen (booronderzoek, niet gravend);
3. Inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven (proefsleuvenonderzoek, gravend);
4. Inventariserend veldonderzoek door middel van archeologische begeleiding;
5. Definitief archeologisch onderzoek door middel van een archeologische begeleiding;
6. Definitief archeologisch onderzoek door middel van een opgraving.

De stapsgewijze benadering van het archeologisch onderzoek maakt het mogelijk om al in een vroegtijdig stadium vast te stellen dat het niet nodig is om verder te gaan met archeologische onderzoek omdat er onvoldoende kans bestaat op aanwezigheid van archeologische resten. Dit bespaart tijd en geld.

4.6 Uitgezonderde activiteiten

In de dubbelbestemmingen zijn uitzonderingsbepalingen opgenomen waardoor de archeologische onderzoeksplicht niet van toepassing is op bodemingrepen tot een bepaalde diepte en tot een bepaalde oppervlakte.

Deze uitzonderingsregeling biedt de mogelijkheid om veel algemeen voorkomende (bouw)werkzaamheden uit te voeren zonder dat daarop een archeologische onderzoeksplicht van toepassing is.

In het overzicht hieronder is de uitzonderingsregeling kort samengevat:

Soort terrein:	Verwachtingswaarde:	Géén onderzoek noodzakelijk als verstoring is:
Archeologisch monument of Categorie 1	Zeer hoge verwachting centrumgebied	Dieper dan 30 cm - maaiveld en groter dan 100 m ²
Categorie 2	Hoge verwachting buitengebied	Dieper dan 50 cm - maaiveld en groter dan 1.000 m ²
Categorie 3	Hoge verwachting bebouwd gebied (categorie 3a) en middelhoge verwachting buitengebied (categorie 3b)	Dieper dan 50 cm - maaiveld en groter dan 5.000 m ²
Categorie 4	Middelhoge verwachting bebouwd gebied	Dieper dan 50 cm - maaiveld en groter dan 10.000 m ²
Categorie 5	Lage verwachting	Een MER-plichtig project
Categorie 6	Geen verwachting	Vrijgesteld van onderzoek

4.7 Archeologische waarden niet meer beschermd via erfgoedverordening

In de 'Erfgoedverordening gemeente Veenendaal 2010' zijn bepalingen opgenomen voor het beschermen van archeologische waarden. Deze bepalingen staan in hoofdstuk 6, artikelen 19 en 20: 'Instandhouding van archeologische terreinen'. Deze bepalingen zijn in de erfgoedverordening opgenomen om archeologische waarden tijdelijk te beschermen totdat de bescherming van deze waarden in bestemmingsplannen is geregeld.

Het onderdeel 'Instandhouding van archeologische terreinen' van de erfgoedverordening zal na het in werking treden van dit paraplubestemmingsplan niet langer van toepassing zijn. Dit vloeit voort uit artikel 19, lid 3, onder g. van de Erfgoedverordening waarin staat dat het verbod om archeologische waarden in de bodem te verstoren niet van toepassing is als in het geldend bestemmingsplan bepalingen zijn opgenomen over archeologische monumentenzorg.

Dit neemt niet weg dat belangrijke andere onderwerpen zoals het vaststellen en het wijzigen van de gemeentelijke archeologische maatregelenkaart en de bescherming van gebouwde monumenten nog steeds in de Erfgoedverordening zijn geregeld.

4.8 Digitaliseringverplichting niet van toepassing

Digitaliseringplicht niet van toepassing op partiële herziening van papieren (analoge) bestemmingsplannen

Dit parapluplan is voor het overgrote deel een partiële herziening van wat oudere, papieren (analoge) bestemmingsplannen

Sinds 1 januari 2010 bestaat er een digitaliseringsverplichting voor ruimtelijke (bestemmings)plannen. Een digitaal plan is een ruimtelijk plan dat elektronisch is vastgelegd. De wet stelt technische eisen om digitale plannen te kunnen gebruiken en uit te wisselen. Deze regels staan in de Regeling standaarden

ruimtelijke ordening 2008.

Als gevolg van deze digitaliseringsverplichting zou het niet meer mogelijk zijn om papieren (analoge) bestemmingsplannen gedeeltelijk te herzien. Daarom is in september 2010 artikel 8.1.2 van het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd. Deze wijziging maakt het mogelijk om ook na 1 januari 2010 geldende papieren bestemmingsplannen partieel te herzien zonder dat de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2008 daarop van toepassing is. Voor een dergelijke herziening op papier gelden wel twee belangrijke randvoorwaarden.

In de eerste plaats is het gedeeltelijk herzien van papieren bestemmingsplannen alleen mogelijk tot de datum waarop het onderliggende geldende bestemmingsplan moet worden herzien. Deze actualiseringsverplichting is geregeld in artikel 3.1, tweede lid van de Wet ruimtelijke ordening. Dit betekent dat een gedeeltelijke herziening van een papieren bestemmingsplan moet plaatsvinden binnen tien na de vaststelling van het onderliggende geldende bestemmingsplan.

In de tweede plaats kunnen er bij het gedeeltelijk herzien van papieren bestemmingsplannen geen nieuwe bestemmingen worden vastgesteld en kunnen bestemmingen niet worden gewijzigd. Het leggen van een dubbelbestemming behoort wel tot de mogelijkheden.

Consequenties voor dit paraplubestemmingsplan

Dit parapluplan komt tot stand binnen de actualiseringstermijn die van toepassing is op de geldende bestemmingsplannen. Zie ook het overzicht 'Geldende bestemmingsplannen' in hoofdstuk 2, paragraaf 2.2.

De gronden in dit paraplubestemmingsplan krijgen géén nieuwe bestemming. Overeenkomstig het door de gemeenteraad vastgestelde archeologiebeleid zijn aan de gronden in dit plangebied dubbelbestemmingen 'Waarde-archeologie' gegeven.

Daarmee voldoet dit parapluplan aan de hierboven beschreven randvoorwaarden voor het maken van een gedeeltelijke herziening van papieren bestemmingsplannen.

Hoofdstuk 5   ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Aan het bestemmingsplan zijn, behoudens de kosten van het opstellen van het plan en het begeleiden van de procedure, voor de gemeente geen kosten verbonden.

De wijzigingen in de planregels die met dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt, kunnen niet leiden tot een bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening. Daarom bestaat er geen verplichting tot het opstellen van een exploitatieplan ingevolge de Wet ruimtelijke ordening.

Hoofdstuk 6   OVERLEG EX ARTIKEL 3.1.1 BRO

Het vooroverleg als bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening hoeft niet plaats te vinden omdat het parapluplan uitvoering geeft aan vastgesteld beleid. Over de inhoud van dit beleid en de vertaling daarvan in bestemmingsplannen is al eerder overleg gepleegd met STAMU (Steunpunt Archeologie en Monumenten Utrecht). De RCE (Rijkdienst voor het Cultureel Erfgoed) heeft al eerder laten weten dat het Rijk als terugtrekkende rijksoverheid er geen behoefte aan heeft om in het kader van vooroverleg op het plan te reageren.

Eindnoten

1. 'Archeologische beleidskaart en cultuurhistorische kenmerkenkaart gemeente Veenendaal', Vestigia BV, Amersfoort, 25 februari 2010